

ΘΕΜΑ ΕΠΕΡΩΤΗΣΗΣ

ΑΣΚΟΥΜΕΝΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ -
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

A) ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 1514/85

Ο Ν. 1514/85 ο οποίος άρχισε να εφαρμόζεται από το 1986 έχει σταματήσει να υλοποιείται από τη σημερινή κυβέρνηση σε ότι αφορά κάριες διατάξεις π.χ. διορισμός Δ.Σ. και Επιστημονικών Συμβουλίων των ερευνητικών κέντρων, εσωτερικοί κανονισμοί λειτουργίας των κέντρων, διορισμοί Διευθυντών κέντρων και ινστιτούτων κ.α. (Δ/ντής ΕΚΕΦΕ "Δ", Δ/ντής ΙΤΕ, Δ/ντές Ινστιτούτων Θαλάσσιας Βιολογίας και Εσωτερικών Υδάτων του ΕΚΘΕ και Δ/ντής Αστρονομικού Ινστιτούτου του ΕΑΑ).

Βέβαια η αδρανοποίηση του Νόμου θα μπορούσε να ερμηνευθεί σαν βούληση της κυβέρνησης για τροποποίηση του θεσμικού πλαισίου για πλαίσιο εφαρμογής μιας δικής της πολιτικής.

Τελικά ούτε αυτό γίνεται αλλά αντίθετα η πολιτική ηγεσία του υπουργείου κατά καιρούς "εν κρυπτώ και παραβύστω" μεθοδεύει τη ψήφιση κάποιων τροπολογιών σε σημαντικές διατάξεις του Νόμου (Συγκρότηση, διάλυση, συγχώνευση ερευνητικών κέντρων με το Ν.2000/91, Συγκρότηση ΕΓΣΕ, Συγκρότηση Δ.Σ. εθνικών και ανεξάρτητων ερευνητικών κέντρων) που αλλοιώνουν πλήρως το πνεύμα και τη φιλοσοφία του Ν. 1514/85, επισύροντας τις διαμαρτυρίες των εργαζομένων και των Διοικήσεων των κέντρων αλλά ακόμη κι αυτού του ΕΓΣΕ που σημειωτέον διορίσθηκε εξ'ολοκλήρου (44 μέλη) από τη σημερινή κυβέρνηση.

B) ΔΙΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΓΓΕΤ

Τελευταία στους κύκλους της πολιτικής ηγεσίας του ΥΒΕΤ συζητείται η διάσπαση της ΓΓΕΤ σε δύο τμήματα, στο Υπ. Παιδείας και στο Υπ. Εθνικής Οικονομίας.

Δεν είναι πρώτη φορά που συζητούνται σε πολιτικό επίπεδο οργανωτικές αλλαγές, χωρίς να έχει ξεκαθαρίσει η πολιτική την οποία θα εξυπηρετήσουν αυτές οι δομές. Το 1985, το 1990, αλλά και σήμερα, πολλοί προτείνουν την υπαγωγή της ΓΓΕΤ στο Υπ. Παιδείας. Αυτό συνδέεται με μια παρωχημένη αντίληψη για τον πολιτισμικό ρόλο της έρευνας. Από την άλλη πλευρά, γίνεται κατανοητό ότι η έρευνα έχει οικονομικές διαστάσεις, που δεν είναι δυνατόν να υπηρετηθούν από τις πολιτικές του Υπ. Παιδείας. Γιαυτό, ορισμένοι άλλοι προτείνουν τη διάσπαση της ΓΓΕΤ, έτσι ώστε ένα τμήμα να υπαχθεί στο Υπ. Παιδείας και ένα άλλο σε οικονομικό Υπουργείο (Βιομηχανίας ή Εθνικής Οικονομίας). Οι δραστηριότητες όμως της ΓΓΕΤ που αφορούν άμεσα τα ΑΕΙ είναι μόνον ένα Πρόγραμμα Χρηματοδότησης της ακαδημαϊκής έρευνας (ΠΕΝΕΔ), ενώ οι υπόλοιπες δραστηριότητες αφορούν τα εποπτευόμενα

ερευνητικά κέντρα (που καλύπτουν ερευνητικές δραστηριότητες ίσου όγκου περίπου με εκείνες των ΑΕΙ) και την ανάπτυξη τεχνολογίας.) Ποιό το νόημα της διάσπασης αν τα ερευνητικά κέντρα χρησιμοποιηθούν με στόχο την τεχνολογική ανάπτυξη (όπως αρχίζει να γίνεται μέσω των Τεχνολογικών Πάρκων) και όχι με στόχο την αφομοίωσή τους από τα ΑΕΙ; Η διαχωριστική γραμμή δεν είναι ΑΕΙ και ερευνητικά κέντρα από τη μια, "τεχνολογία" από την άλλη γιατί σε τέτοια περίπτωση, η "τεχνολογία" θα στερηθεί από την ενδοχώρα της εφαρμοσμένης έρευνας που χρειάζεται η χώρα για αφομοίωση της ξένης τεχνολογίας (βλ. παράρτημα Ι για περισσότερες λεπτομέρειες).

Γ) ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΓΓΕΤ

Η λειτουργία της ΓΓΕΤ σαν διοικητική υπηρεσία, το τελευταίο χρονικό διάστημα δείχνει σ'όλη τη μεγαλοπρέπεια την εικόνα της διάλυσης και της καταστροφής που επικρατεί σε γενικές γραμμές σ'όλο το δημόσιο τομέα.

Σε μια εποχή λιτότητας αυτή τη στιγμή η ΓΓΕΤ λειτουργεί με έναν Γεν. Γραμματέα, έναν Ειδ. Γραμματέα, 3 συμβούλους και 4 άτομα γραμματειακό προσωπικό, όταν στην περίοδο του ΠΑΣΟΚ η ΓΓΕΤ λειτουργούσε με έναν Γεν. Γραμματέα και 2 γραμματείς, δημιουργώντας έτσι μια επιβάρυνση στον προϋπολογισμό της τάξης των 25 εκ. / έτος.

Εκτός των προαναφερθέντων θα πρέπει να αναφερθούν λίγα λόγια για τη συμπεριφορά του Ειδικού Γραμματέα, κ. Γκλέτσου, που έχει χαρακτηριστεί προκλητική και απαράδεκτη ακόμη και από κύκλους φίλα προσκείμενους στον κυβερνητικό χώρο. Ο εν λόγω Ειδικός Γραμματέας που βέβαια δεν είχε ποτέ σχέση με θέματα Έρευνας και Τεχνολογίας έχει "στήσει" ένα πολιτικό γραφείο στη ΓΓΕΤ που κύριο έργο έχει τη ρουσφετολογία, το βόλεμα των "ημετέρων" (σχεδόν πάντοτε άσχετων) σε διάφορες επιτροπές και Δ.Σ. με μοναδικό στόχο την ενίσχυση της θέσης του ως υποψήφιος βουλευτής της Ν.Δ. στις επόμενες εκλογές.

Δ) ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Για πρώτη φορά παρατηρείται παρέμβαση από την πολιτική ηγεσία του ΥΒΕΤ στις αξιολογήσεις - επιχορηγήσεις των ερευνητικών έργων, ανατρέποντας τις εισηγήσεις τόσο των θεματικών επιτροπών όσο και του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου καθώς και τη σειρά χρηματοδότησης, που η ίδια είχε "διορίσει", με προφανή σκοπό την εύνοια μόνο του "στενού περιβάλλοντος" ημετέρων. Παρέμβαση που έχει δημιουργήσει αρκετά προβλήματα στις σχέσεις πολιτικής ηγεσίας ΥΒΕΤ και θεματικών επιτροπών - ΕΓΣΕ. Να σημειωθεί ότι επί οκτώ χρόνια διακυβέρνησης από το ΠΑΣΟΚ είχαμε δημιουργήσει τέτοιο κλίμα αξιοκρατίας στο ΥΒΕΤ, που κανείς πολιτικός ακόμα και αν το σκεφτόταν, δεν είχε τολμήσει, να παρέμβει στις αξιοκρατικές διαδικασίες αξιολόγησης και χρηματοδότησης των ερευνητικών προγραμμάτων.

Ε) ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΕΓΣΕ

Η συγκρότηση του ΕΓΣΕ έγινε με καθαρά κομματικά κριτήρια και επιπλέον μέσα από ένα στενό κύκλο γνωστών και φίλων της πολιτικής ηγεσίας, γεγονός που προκάλεσε την μήνιν της ερευνητικής και επιστημονικής κοινότητας για τα πρόσωπα που στελέχωσαν αυτό το επιτελικό όργανο και αντικατέστησαν άλλους επιστήμονες που στις περισσότερες περιπτώσεις ήταν του χώρου της Δεξιάς αλλά επιλεγμένοι από την πολιτική ηγεσία του ΥΒΕΤ με κριτήρια μόνον αξιοκρατικά.

Παρά δε τις εξαγγελίες του Γενικού Γραμματέα Ερευνας και Τεχνολογίας στην πανηγυρική 1η συνεδρίαση του νέου ΕΓΣΕ για αναβάθμιση του ΕΓΣΕ, για υποδειγματική λειτουργία, για σύγκληση των τμημάτων και επιτροπών του, μέχρι σήμερα υπάρχει πλήρης αδρανοποίηση αυτού του επιτελικού οργάνου που έχει σημαντικές αρμοδιότητες και επείγοντα θέματα να επιλύσει (επιλογή Δ/ντών κέντρων, χάραξη Ερευνητικής και Τεχνολογικής πολιτικής, στόχοι εθνικών προγραμμάτων).

ΣΤ) ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ

Οι διαδικασίες αξιολόγησης του Προγράμματος Ενίσχυσης Ερευνητικού Δυναμικού (ΠΕΝΕΔ) 1991 ολοκληρώθηκαν τον Αύγουστο 1992. Εγκρίθηκαν 300 έργα, συνολικού προϋπολογισμού 1,5 δισ. δρχ. Το Πρόγραμμα αυτό χρηματοδοτεί ΑΕΙ και ΤΕΙ για την εκτέλεση ερευνητικών έργων, έχει ενταχθεί στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ερευνας και Τεχνολογίας του ΚΠΣ και χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο σε ποσοστό 70%.

Από τον Αύγουστο μέχρι σήμερα (24/11/92) δεν έχει εκδοθεί από τη ΓΓΕΤ καμία απόφαση ανάθεσης των έργων αυτών με αποτέλεσμα:

α) Τα ΑΕΙ να βρίσκονται σε πλήρη αδυναμία να εκτελέσουν τα εγκεκριμένα ερευνητικά έργα.

β) Να υπάρχει σοβαρότατος κίνδυνος να χαθούν για τη χώρα 1 δισ. δρχ. από κοινοτικούς πόρους λόγω μη έγκαιρης απορρόφησης των σχετικών κονδυλίων.

Ζ) ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

Την τελευταία διετία όλοι οι εποπτευόμενοι φορείς από τη ΓΓΕΤ αντιμετωπίζουν πολλά προβλήματα τόσο οικονομικά (μείωση προϋπολογισμού μέχρι σημείου να υφίσταται θέμα επιβίωσης των) όσο και διοικητικά όπως:

- Στο ΕΚΚΕ (πρόβλημα με Δ.Σ. και εργαζόμενους, παραίτηση Επιστ. Δ/ντή) και δήλωση του ΥπΒΕΤ για διάλυσή του σε μια συγκυρία όπου τα εθνικά προβλήματα βρίσκονται σε έξαρση και

χρειάζεται ενδυνάμωση των Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών.

- Στο ΕΚΕΦΕ "Δ", (καθυστέρηση στην επιλογή Διευθυντή Προέδρου του κέντρου).

- Στο ΙΤΕ, Δεν κινείται η διαδικασία επιλογής του προέδρου και δ/ντών Ινστιτούτων που θα συγκροτήσουν το νέο Δ.Σ.

- Στο ΕΚΘΕ, Δεν διορίζονται οι εκλεγμένοι Δ/ντές κέντρου και Ινστιτούτων που σημειωτέον είναι υποχρεωτικός ο διορισμός τους από τον Υπ.ΒΕΤ, με αποτέλεσμα να μη λειτουργεί το Δ.Σ. σύμφωνα με τον Ν. 1514/85.